

Suomen metsäkeskus

Rahoitus monimuotoisuuteen ja metsäluonnon hoidon edistämiseen vuonna 2025 (mom. 30.40.45)

Valtion vuoden 2025 talousarviossa hyväksytyt määräraha

Vuoden 2025 valtion talousarviossa on momentille 30.40.45 (Metsäluonnon hoidon edistäminen) myönnetty 11 027 000 euroa. Määräraha on kolmen vuoden siirtomääräraha. Lisäksi vuoden 2024 talousarviosta on siirtynyt käytettäväksi kolmivuotista määrärahaa 11 027 000 euroa ja 2 088 132 euroa vuoden 2023 talousarviosta. Täten vuonna 2025 määrärahaa on käytettävissä yhteensä 24 142 132 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kestävän metsätalouden määräaikaisen rahoituslain (34/2015) ja metsätalouden määräaikaisen kannustejärjestelmälain (71/2023) nojalla tuen maksamiseen metsien biologisen monimuotoisuuden turvaamiseksi.

Suomen metsäkeskuksen esitys määrärahojen jaosta

Suomen metsäkeskuksen johtokunta on hyväksynyt vuotta 2025 koskevan esityksen maa- ja metsätalousministeriölle kestävän metsätalouden määräaikaisen rahoituslain sekä metsätalouden määräaikaisen kannustejärjestelmälain mukaisten tukien maksamiseen metsien biologisen monimuotoisuuden turvaamiseen.

Suomen metsäkeskus esittää, että momentin 30.40.45 määrärahaa osoitettaisiin metsätalouden ympäristötukeen 20 268 617 euroa sekä metsäluonnon hoitohankkeiden, Helmi- elinympäristöohjelman toimenpiteiden ja kulutukseen toteuttamiseen 3 870 432 euroa.

Ympäristötukeen osoitetuista varoista maakuntiin on osoitettu 1.1.2025 maksamatta olleiden hyväksytyjen rahoituspäätösten mukainen tuki, yhteensä 9 871 euroa. Loput 20 258 746 euroa on jaettu maakunnittain seuraavilla neljällä jakoperusteella ja painoarvoilla:

1. Maakunnan alueella olevien puustoisten metsälain 10 §:n mukaisten elinympäristöjen sekä METSO-elinympäristöjen osuus koko maan vastaavista elinympäristöistä suhteutettuna yksityismaiden metsämaan pinta-alaan. Tiedot on otettu Metsäkeskuksen metsävaratietojärjestelmästä 1/2025. Jakoperusteen suhteellinen painoarvo on 30 % ja euromäärä noin 6 080 000 euroa.

2. Maakunnan hakkuuintensiteetti, joka selvitetään laskemalla maakunnan vuosien 2019–2023 toteutuneen hakkuumäärän keskiarvon ja suurimman kestävän hakkuumäärän suhteena. Luvut on otettu Luken metsätilastoista. Tämän jakoperusteen painoarvo on noin 30 % ja noin 6 080 000 euroa.
3. Vuonna 2025 päättyvien ympäristötukisopimusten puustoisten elinympäristöjen pinta-ala maakunnittain. Tiedot on otettu Metsäkeskuksen metsävarajärjestelmästä 1/2025. Tämän jakoperusteen suhteellinen painoarvo on noin 10 % ja euromäärä noin 2 028 000 euroa.
4. Ympäristötuen maakunnittainen vuosien 2021–2023 keskimääräinen hehtaarikohtainen toteutunut korvaus, €/ha. Vuoden 2024 tietoja ei ole saatavilla johtuen Suomen metsäkeskuksen tietojärjestelmä uudistuksesta. Tämän jakoperusteen suhteellinen painoarvo on noin 30 % ja noin 6 080 000 euroa.

Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelmaan (METSO), Helmi-elinympäristöohjelman toimenpiteisiin ja kulotukseen sekä vesiensuojeluhankkeisiin osoitetaan tukea 3 870 432 euroa. Jokaiseen maakuntaan on osoitettu 130 000 euroa (yhteensä 2 340 000 euroa) ja lisäksi 1.1.2025 maksamatta olleiden hyväksytyjen rahoituspäätösten mukainen tuki 1 530 432 euroa.

Määrärahan osoittaminen

Maa- ja metsätalousministeriö on päättänyt osoittaa Suomen metsäkeskuksen käytettäväksi 30.4.2025 määrärahaa yhteensä 24 139 049 euroa, josta 11 023 917 euroa on vuoden 2025 talousarviosta, 11 027 000 euroa on vuoden 2024 talousarviosta ja 2 088 132 euroa vuoden 2023 talousarviosta. Määräraha osoitetaan metsätalouden määräaikaisen kannustejärjestelmälain 20 §:n mukaiseen ympäristötukeen yhteensä 20 268 617 euroa sekä kestävän metsätalouden määräaikaisen rahoituslain 21 §:ssä ja metsätalouden määräaikaisen kannustejärjestelmälain 22 ja 23 §:ssä tarkoitettujen metsäluonnon hoito- ja kulotushankkeiden toteuttamiseen 3 870 432 euroa. Rahoituksella toteutetaan vuonna 2025 valtioneuvoston periaatepäätöstä Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelman jatkamisesta vuosille 2014–2025 (METSO-ohjelma), valtioneuvoston periaatepäätöstä Helmi-elinympäristöohjelmasta 2021–2030 (Helmi-ohjelma) sekä Kansallista Metsästrategia 2035:tä (KMS2035).

Määrärahan käyttöä koskevat määräykset, valvonta ja seuranta

1) Varoja käytetään metsälain (1093/1996, muut. 1083/2013) 10 §:n mukaisten erityisen tärkeiden elinympäristöjen säilyttämisestä yksityisille maanomistajille aiheutuvien vähäistä suurempien menetysten korvaamiseen ympäristötuella silloin, kun hakkuu on todellinen uhka monimuotoisuuden häviämislle. Varoja käytetään myös METSO kohteiden rahoitukseen ja METSO- ja Helmi-ohjelmien luonnonhoitohankkeisiin, vesiensuojeluhankkeisiin ja kulotukseen.

Suomen metsäkeskus pyrkii alueellisesti monimuotoisuutta turvaaviin verkostoihin. Metsäkeskuksen tulee huolehtia, että hankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa

noudatetaan annettuja määräyksiä. Arvonlisäveron osuus voidaan sisällyttää hyväksyttäviin kustannuksiin vain metsäluonnon hoitohankkeissa edellyttäen, että tuensaaja ei voi vähentää arvonlisävero-osuutta omassa kirjanpidossaan.

2) Suomen metsäkeskuksen tulee huolehtia, että metsäkeskuksen ja maanomistajien välille laadittavissa ympäristötukea koskevissa sopimuksissa on seuraava maininta: “Jos metsäkeskuksella ei ole osoittaa ympäristötukeen käytettäviä määrärahoja, sopimus raukeaa ilman muita seuraamuksia”.

3) Hyväksyttäessä luonnonhoitohankkeita tulee erityisesti kiinnittää huomiota siihen, että rahoitettava toimenpide ja kohde ovat talousmetsien monimuotoisuuden säilyttämisen kannalta alueellisesti tai luonnonarvoiltaan merkittäviä ja että kustannuksiksi hyväksytään vain luonnonhoidosta aiheutuvia, metsien tavanomaiseen suunnitteluun, hoitoon ja käyttöön kuulumattomia kustannuksia.

4) Suomen metsäkeskukselle voidaan myöntää hakemuksesta ennakkoa. Varat maksetaan metsäkeskuksen valtion maksuliikennettä varten avatulle tilintekijäpankkutilille. Varoja saa nostaa tililtä vain johtajan tai metsäjohtajan tai rahoitus- ja tarkastuspäälliköiden päätökseen perustuvien menojen maksamista varten. Varojen hoidossa ja käytössä on noudatettava valtion talousarviosta annetun asetuksen (1243/1992, muut. 31/2025) tilintekijää koskevia säännöksiä ja maa- ja metsätalousministeriön antamia määräyksiä ja ohjeita. Suomen metsäkeskuksen tilitysvarat sisältyvät metsäkeskuksen taseen rajoituksenalaisiin varoihin. Saaduista ennakoista Suomen metsäkeskus tekee kuukausittain varojen käyttöä koskevan tilityksen maa- ja metsätalousministeriölle.

5) Raportointia ja tilityksiä varten Suomen metsäkeskuksen on ylläpidettävä tehdyistä ympäristötukipäätöksistä ja luonnonhoitohankkeista luetteloita (tiedostoja), joista ilmenevät päätöksen päivämäärä ja numero, kunta ja tuki tai palkkio euroina. Ympäristötukiluettelossa on lisäksi oltava kohteen pinta-ala sekä elinympäristön tyyppi. Luonnonhoitohankkeista tehtävässä luettelossa ilmoitetaan hankkeen nimi ja tarkoitus, tilityskautena käytetyt varat euroina, hankkeen vaikutusalue hehtaareina, korvatun puuston määrä ja tilojen lukumäärä, hankkeeseen saatu mahdollinen muu rahoitus sekä hankkeen toteuttajataho.

Suomen metsäkeskus raportoi varojen suuntaamisesta ja käytöstä yllä olevan mukaisesti maa- ja metsätalousministeriöön viimeksi päättyneen tilikauden osalta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä.

Päätöksen muuttamisjärjestys

Mikäli osoittautuu, ettei nyt tehtyä päätöstä pystytä toteuttamaan, tulee Suomen metsäkeskuksen viipymättä ryhtyä toimenpiteisiin päätöksen tarpeelliseksi tarkistamiseksi ottaen erityisesti huomioon METSO- ja Helmi-ohjelmien toteuttaminen sekä Kansallinen metsästrategia 2035.

Suomen metsäkeskuksen johtaja voi päättää määrärahojen aluejaon muuttamisesta, määrärahan muuttamisesta ympäristötuen ja luonnonhoitohankkeiden kesken. Mahdollinen muuttamispäätös tulee toimittaa tiedoksi maa- ja metsätalousministeriöön.

Lisätietoja tämän päätöksen soveltamisesta antaa metsäneuvos Ville Schildt (puh. 040 7210 687), etunimi.sukunimi(at)gov.fi.

Maa- ja metsätalousministeri

Sari Essayah

Metsäneuvos

Ville Schildt

JAKELU

Suomen metsäkeskus

TIEDOKSI:

valtiovarainministeriö/Jyri Inha

ympäristöministeriö

MMM LVO Metsä- ja biotalousyksikkö, Erno Järvinen

MMM LVO Suunnitteluyksikkö, Tiina Kujala

MMM LVO Metsä- ja biotalousyksikkö, Anne Vehviläinen

MMMTALOUS VKPK